

รายวิชา สังคมศึกษา

เรื่องพระไตรปิฎก

รหัส ส22101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ผู้สอน ครูสรายุธ ธานา

พระไตรปิฎก

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายความหมายของพระไตรปิฎกได้ถูกต้อง
2. จำแนกองค์ประกอบของพระไตรปิฎกได้ถูกต้อง
3. ยกตัวอย่างการประยุกต์ใช้ประโยชน์ของพระไตรปิฎกได้อย่างเหมาะสม

คำสอนของศาสนาถูกบันทึกลงใน
วัตถุใดบ้าง

นักเรียนรู้จักคัมภีร์
ของศาสนาใดบ้าง

เพราะเหตุใดคำสอนของ
ศาสนาต่างๆ จึงต้องมีการบันทึก
ลงในสิ่งต่าง ๆ

เพื่อสืบทอดคำสอนอย่างถูกต้องด้วย
ลายลักษณ์อักษร ไม่ผิดเพี้ยนได้ง่าย

<https://www.google.com/search?q>

จากภาพตะกร้า 3 ใบ
มีความเชื่อมโยงอย่างไร
กับพระไตรปิฎก

ไตร แปลว่า สามส่วน
ปิฏก แปลว่า ตะกร้า
คัมภีร์ หมวดหมู

<https://www.google.com/search?q>

<https://www.google.com/search?q>

นักเรียนคิดว่า
พระไตรปิฎกแท้จริงนั้น
มีความหมายว่าอย่างไร

พระไตรปิฎก **แปลว่า**
คัมภีร์ หมวดหมู่ หรือ
ตะกร้าที่บรรจุพระธรรม
คำสอนของพุทธเจ้าไว้
เป็นหมวดหมู่

<https://www.google.com/search?q>

วัดทัศนัย ประวัตินามเป็นมาของพระไตรปิฎก

ขอบคุณที่มาก

ขอบคุณ VDO จาก watintaram

ตอน พระไตรปิฎกคืออะไร ทำไมจึงมีความสำคัญมาก

<https://www.youtube.com/watch?v=mVqqISqJBfs>

ใช้สำหรับสื่อการเรียนการสอน วิชาสังคมศึกษา ม.2

คำถาม

การบันทึกเป็นพระไตรปิฎก
มีความสำคัญอย่างไร

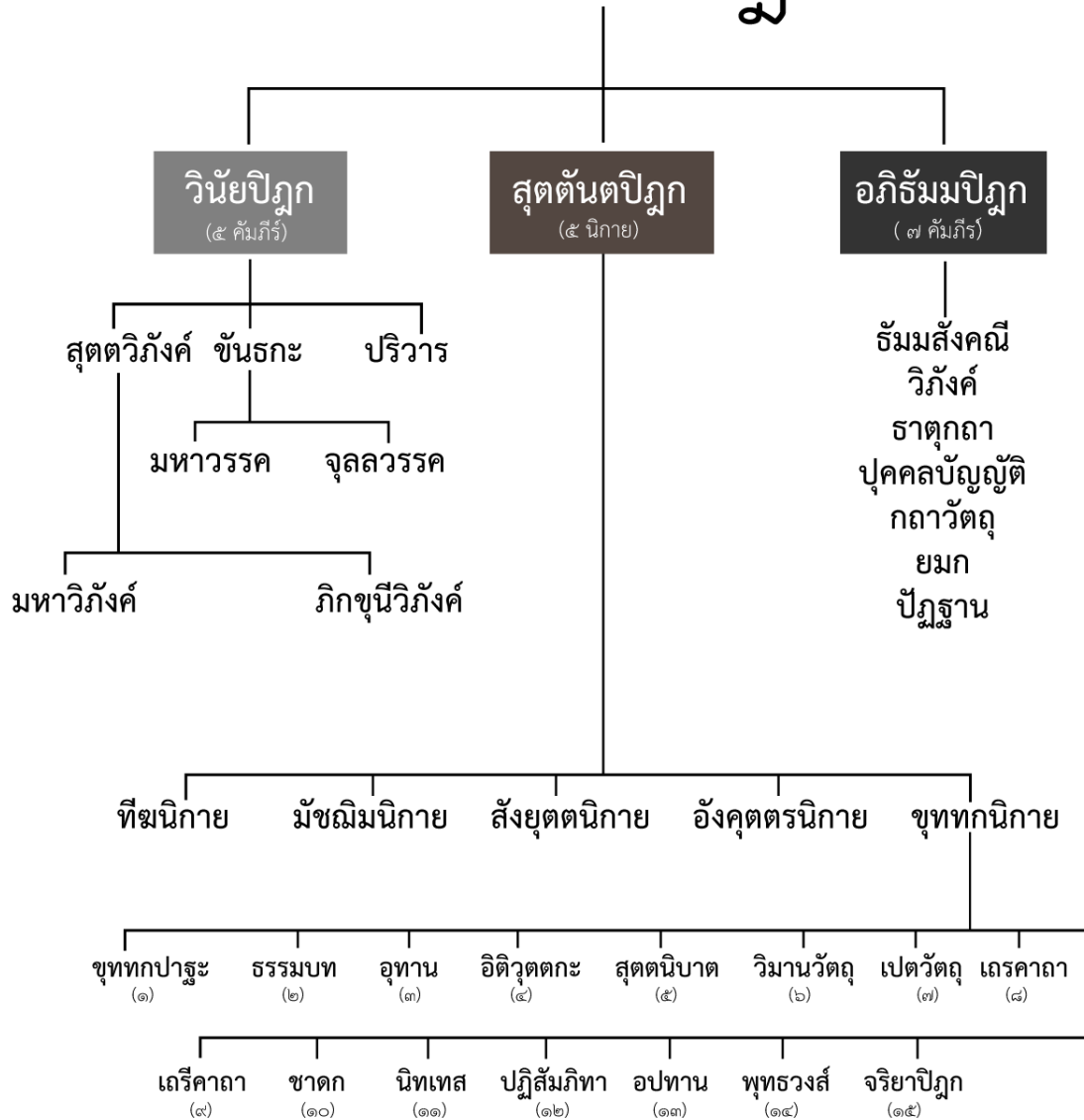

คำถาม

พระไตรปิฎกทำหน้าที่
เกี่ยวข้องกับอะไร กับชาวพุทธ

พระไตรปิฎก

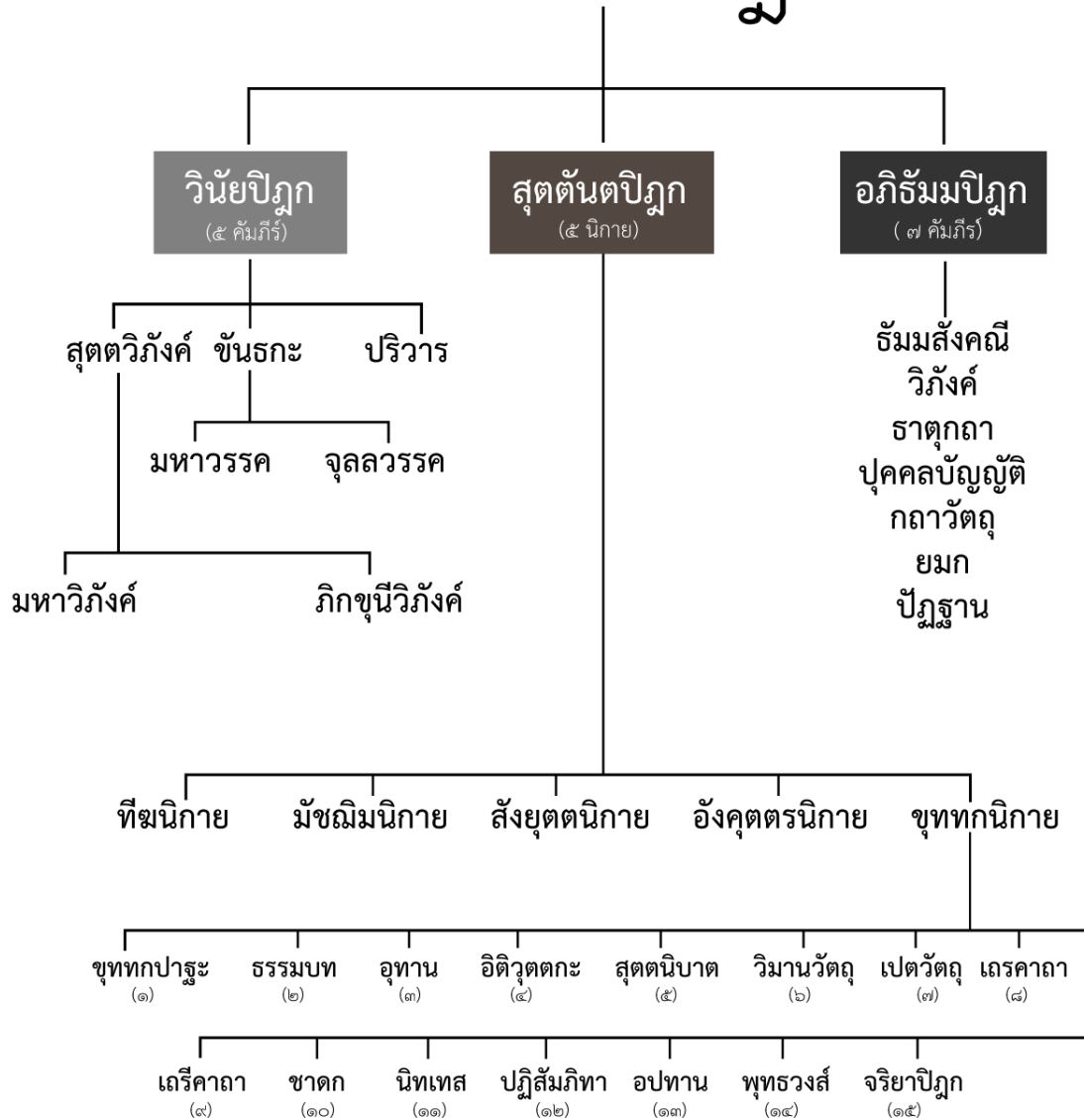

แปลตามศัพท์ **ว่า** กระจาด หรือตะกร้า
เป็นคัมภีร์ของพระพุทธศาสนาที่รวบรวม
พระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า

โครงสร้างพระไตรปิฎก

พระไตรปิฎก 45 เล่มดังกล่าวมามี
สาระสำคัญ โดยเรียงลำดับเล่มดังต่อไปนี้
(พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต) : 2543
: 75-93) **ตั้งแผนผังมโนทัศน์**

พระไตรปิฎก

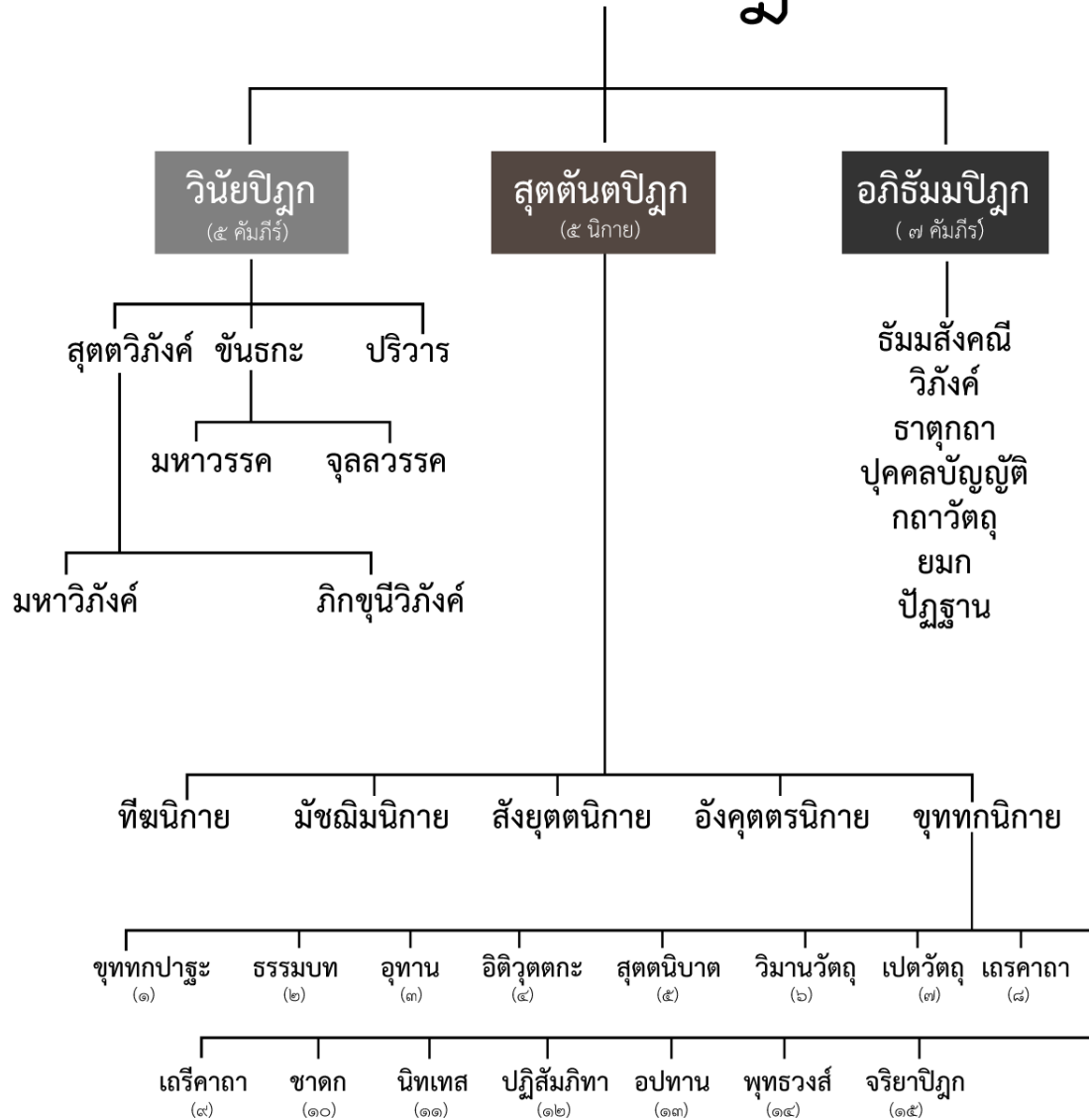
1. พระวินัยปิฎก

ประมวลพุทธพจน์หมวดพระวินัย คือ
พุทธบัญญัติเกี่ยวกับ ความประพฤติ
ความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียมและการ
ดำเนินกิจการต่าง ๆ ของภิกษุสงฆ์และ
ภิกษุณีสงฆ์ แบ่งเป็น ๕ คัมภีร์

(เรียกอหรือหัวใจว่า อา ปา ม จุ ป)

จำนวน 8 เล่ม

พระไตรปิฎก

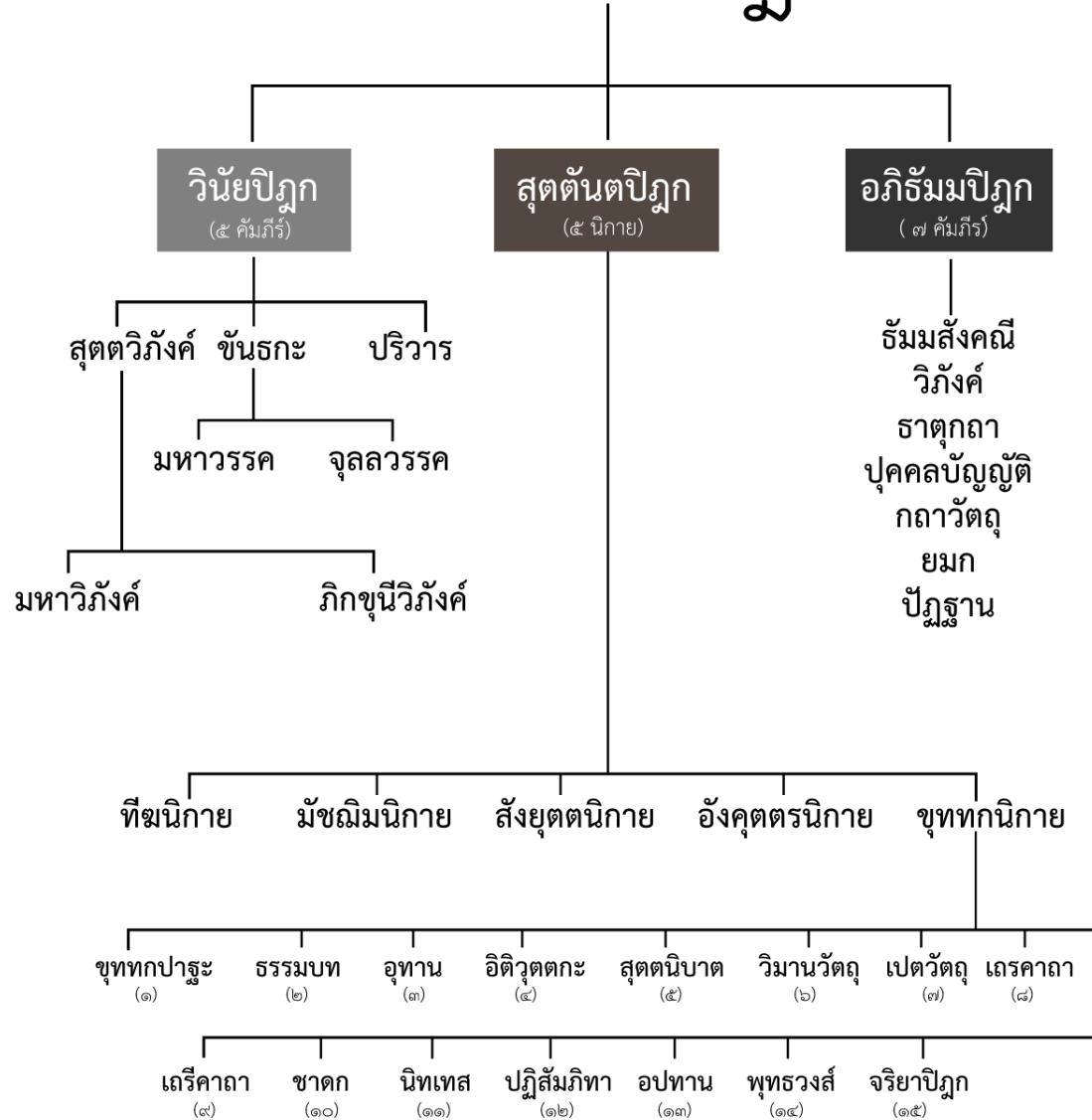

2. พระสุตตันตปิฎก

ประมวลพุทธพจน์หมวดพระสูตร คือ พระธรรมเทศนา คำบรรยายหรืออธิบายธรรมต่าง ๆ ที่เหมาะกับบุคคลและโอกาส ตลอดจนบทประพันธ์ เรื่องเล่า และเรื่องราวทั้งหลายที่เป็นชั้นเดิม ในพระพุทธศาสนา แบ่งเป็น 5 นิกาย (เรียกอหรือหัวใจว่า ที. ม. สัง. อัง. ขุ.)

25 เล่ม

พระไตรปิฎก

3. พระอภิธรรมปิฎก

ประมวลพุทธพจน์หมวดพระอภิธรรม

คือหลักธรรมและคำอธิบายที่เป็น
เนื้อหาวิชาล้วน ๆ ไม่เกี่ยวข้องกับบุคคล
หรือเหตุการณ์ แบ่งเป็น 7 คัมภีร์

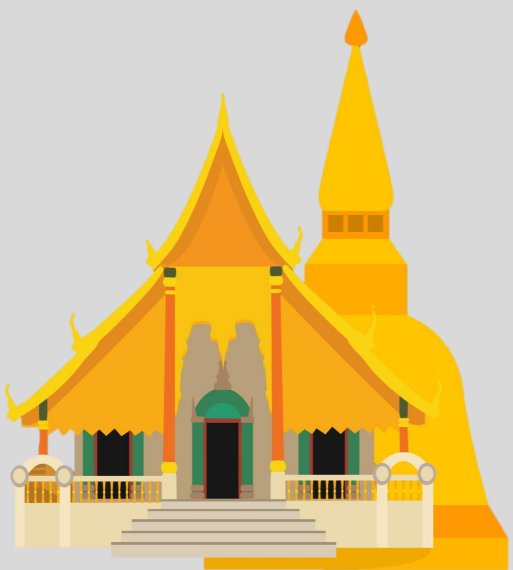
(เรียกย่อหรือหัวใจว่า ส วิ ธา ปุ ก ย ป)

12 เล่ม

กิจกรรม

ใบงานที่ 1

เรื่อง พระไตรปิฎก

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำตัวเลขหน้าข้อความด้านล่างมา
ใส่ในช่องว่างใต้โครงสร้างพระไตรปิฎกให้สัมพันธ์กัน

พระวินัยปิฎก

พระสุตตันตปิฎก

พระอภิธรรมปิฎก

ข้อความ

กิจกรรม

พระวินัยปิฎก

พระสุตตันตปิฎก

พระอภิธรรมปิฎก

1. ชาวบ้านเฝ้าติดตามพฤติกรรมเจ้าอาวาส
ทราบว่าเอาผู้หญิงขึ้นไปนอนบนกุฏิในตอน
กลางคืน

กิจกรรม

พระวินัยปิฎก

พระสุตตันตปิฎก

พระอภิธรรมปิฎก

2. วิไลต้องการทำรายงานเกี่ยวประวัติ
ความเป็นมาของกฐินและพิธีถวายกฐินที่
ถูกต้อง

กิจกรรม

พระวินัยปิฎก

พระสุตตันตปิฎก

พระอภิธรรมปิฎก

3. กำนันแสงทองเข้าร่วมโครงการ
บรรพชาอุปสมบทพระภิกษุเฉลิมพระเกียรติ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

กิจกรรม

พระวินัยปิฎก

พระสุตตันตปิฎก

พระอภิธรรมปิฎก

4. เสาวลักษณ์ต้องการศึกษาพุทธศาสน
สุภาชิตเพื่อนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน

กิจกรรม

พระวินัยปิฎก

พระสุตตันตปิฎก

พระอภิธรรมปิฎก

5. สิทธิชัยต้องการศึกษาเรื่องของ
อริยสัจ 4 เพื่อเตรียมสอบปลายภาค

กิจกรรม

พระวินัยปิฎก

พระสุตตันตปิฎก

พระอภิธรรมปิฎก

6. นิพนธ์ต้องการค้นหาพระสูตรที่เกี่ยวข้องกับบุคคล สถานที่ และข้อธรรมที่เรียกว่า “สังยุตต์”

กิจกรรม

พระวินัยปิฎก

พระสุตตันตปิฎก

พระอภิธรรมปิฎก

7. คัมภีร์ที่รวบรวมคำสั่งสอนของ
พระพุทธเจ้าในส่วนที่เป็นพระธรรมเทศนา
ที่พระองค์ตรัสไว้กับบุคคลต่าง ๆ

กิจกรรม

พระวินัยปิฎก

พระสุตตันตปิฎก

พระอภิธรรมปิฎก

8. ชาणูช่วยส่งส่วยการบวชเป็นพระฤาษี
ของณรทองคำ

กิจกรรม

พระวินัยปิฎก

พระสุตตันตปิฎก

พระอภิธรรมปิฎก

9. สุนียม์มีข้อสงสัยทำไมในปัจจุบันไม่มี
ภิกษุณี จึงทำให้ต้องศึกษาประวัติความเป็นมาของภิกษุณี

กิจกรรม

พระวินัยปิฎก

พระสุตตันตปิฎก

พระอภิธรรมปิฎก

10. ข้อสงสัยของครูชาติชายทำไมจึงจัด
หมวดธรรมเป็น ธรรมที่ควรรู้ ธรรมที่ควรละ
ธรรมที่ควรบรรลु ธรรมที่ควรเจริญ

กิจกรรม

พระวินัยปิฎก

11. ชั้นธ อายตนะ ธาตุ สัจจะ อินทรีย์
เกี่ยวกับบุคคล

พระสุตตันตปิฎก

พระอภิธรรมปิฎก

กิจกรรม

พระวินัยปิฎก

พระสุตตันตปิฎก

พระอภิธรรมปิฎก

12. คำถามคำตอบในหลักธรรม 500
ข้อ เกี่ยวกับความเห็นในนิกายต่าง ๆ ของ
พระพุทธศาสนา 18 นิกายเพื่อเป็นตัดสิน
พระธรรม

กิจกรรม

พระวินัยปิฎก

พระสุตตันตปิฎก

พระอภิธรรมปิฎก

13. หมวดรวบรวมข้อหลักธรรมเบ็ดเตล็ด

กิจกรรม

พระวินัยปิฎก

พระสุตตันตปิฎก

พระอภิธรรมปิฎก

14. เรื่องการทำสังคายนาครั้งที่ 1 และ
การทำสังคายนาครั้งที่ 2

กิจกรรม

พระวินัยปิฎก

15. ว่าด้วยการจำพรรษา อุโบสถและ
ปวารณา

พระสุตตันตปิฎก

พระอภิธรรมปิฎก

คำถามของผู้กล้า
รับไปแล้ว

1

คะแนน

นักเรียนคิดว่าพระไตรปิฎกมีประโยชน์
และมีความสำคัญในพระพุทธศาสนา
หรือไม่ เพราะเหตุใด ?

มีความสำคัญเพราะเป็นคัมภีร์ที่รวบรวม
หลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนา

คำถามของผู้กล้า
รับไปแล้ว

1

คะแนน

ถ้าทุกคนสามารถปฏิบัติตามหลัก
คำสอนของศาสนาที่ตนนับถือได้
จะส่งผลอย่างไร ?

นำมาซึ่งความสงบสุข/ สันติสุขของโลก

คำถามของผู้กล้า
รับไปแล้ว

1

คะแนน

นักเรียนประยุกต์ใช้การเรียนรู้เรื่อง
พระไตรปิฎก ไปปรับใช้ให้เกิดผล
อย่างไรต่อตนเองและส่วนรวม ?

ต่อตนเองชีวิตจะมีความสุขประสบผลสำเร็จในสิ่งที่ตั้งใจ
และส่งผลต่อส่วนรวม คือ สังคมมีความสุขปัญหา
ต่าง ๆ ลดลง และสังคมมีความเจริญรุ่งเรือง